

Bilag

Amtsskolekonsulenten
for
Frederiksborg amt.

Den 27. februar 1950.

Hr. statskonsulent Alfred Andreassen.

Som svar på hr. statskonsulentens forespørgsel af 25. ds. om to spørgsmål stillet af et folketingsudvalg vedrørende ændringer i folkeskoleloven skal jeg sammenfatte mine erfaringer vedrørende centralskoler i følgende:

1. På forberedelsesstadiet har der ofte været besværligheder med to grupper af befolkningen, nemlig med den, der ofte stærkt støttet af en lokal lærer ikke ønsker at slippe en gammel skole, og med den lidt ældre og mere besiddende del af befolkningen, som ofte ikke selv har skolesøgende børn længere, men som ud fra snævre fiskale synspunkter ønsker at holde igen. Når en skole står færdig, trækker det hele sig overraskende hurtigt i lave, og i løbet af et par år er alle dele af befolkningen nærmest stolte af den nye skole.

Under de sidste måneders forhandlinger i de forskellige kommuner er de ensidige fiskale synspunkter rykket stærkt i baggrunden, idet man nu ærgrer sig over, at man ikke fik bygget før krigen, da det var billigt. På landet tror man ikke på det store fald i byggepriserne og synes heller ikke at ønske det — i alt fald ikke på det, man selv fremstiller. Efter mit skøn vil der derfor ikke blive nævneværdige vanskeligheder ved at gennemføre loven.

2. Det må erkendes, at der enkelte steder har været tilpasningsvanskeligheder med at flytte jævnaldrende lærere sammen. Bortset fra et enkelt sted er disse uoverensstemmelser blevet jævnet, bl. a. ved forflytninger. Ved de købstadordnede skoler, der ofte har store landdistrikter, har man et par steder fået for købstadprægede inspektører, som ikke helt forstår en landbefolknings vilkår.

3. I undervisningsmæssig henseende er der sket overraskende gode fremskridt ved de nye centralskoler. Man har således fået en langt bedre klassedeling. En nyordning har haft nye og tidssvarende undervisningsmidler til følge. Det tekniske udstyr er blevet forbedret. Alle skolerne har vistnok lysbilled- og flere har filmsapparater. Engelskundervisning er almindelig ved disse skoler. Pædagogiske nyheder som standardiserede standpunktsprøver og gruppeintelligensprøver møder man jævnlig her, men kun undtagelsesvis ved de ældre småskoler.

Ikke så få landsbyordnede centralskoler har taget særundervisningen op. Et par steder har man særlige hjælpeklasser, medens man andre steder tager sig af retarderede børn ved individuel undervisning.

Det er mit indtryk, at børnene er dygtigere i de nye skoler end i de gamle. Skolen betyder mere for forældrene og børnene end tidligere. Forældrene og dermed de stedlige myndigheder stiller større krav til skolen end tidligere, og det virker selv-sagt ansprende på lærerpersonalet.

De ulovlige forsømmelser er faldet væsentligt ved de nye skoler i forhold til de gamle, hvor der visse steder endnu hersker nogen slendrian.